

ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ВЕБ-КВЕСТІВ НА УРОКАХ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ» У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Борзик О. Б., Молчанюк О. В., Діденко А. О.

Сучасний освітній процес початкової школи за умов дистанційного навчання висуває нові вимоги до його організації: упровадження в систематичну практику різноманітних освітніх онлайн сервісів та ресурсів, що своєю чергою, мають забезпечити ефективність навчання здобувачів початкової освіти, зокрема під час асинхронного навчання.

Однією з таких сучасних технологій є вебквест, використання в освітньому процесі якого, сприятиме підвищенню мотивації навчання, розвитку самостійності та успішному формуванню ключових компетентностей здобувачів початкової освіти. Слід зазначити, що систематичне упровадження веб-квестів в освітньому процесі початкової школи забезпечуватиме якісне формування інформаційно-цифрової компетентності учнів, що у сучасному світі є досить актуальним.

Як відомо, концепцію вебквесту було розроблено Б. Доджом і Т. Марчем 1995 року. Відповідно до поглядів науковців, вебквести розробляються з використанням інформаційно-комунікаційних технологій та мережі Інтернет. Їх метою є розвиток у здобувачів освіти навичок критичного мислення в процесі пошуку відповіді на запитання або розв'язування завдань [3].

Аналіз наукової літератури засвідчує, що окремі аспекти розробки та використання вебквестів в освітньому процесі висвітлено у наукових працях як зарубіжних, так і вітчизняних вчених. Зокрема, порушену проблематику активно досліджують М. Андрєєва, Я. Биховський, О. Гапєєва, М. Гриневич, Л. Іванова, С. Кочергіна, Ю. Мох, О. Радченко, О. Фомічова, Н. Харчук, Г. Шаматов, В. Шмідт та інші. На важливості використання вебквестів в освітньому процесі початкової школи наголошують А. Баканча, А. Горлова, Ю. Заровна, С. Парфілова та інші.

Не зважаючи на багатоаспектність досліджень авторів у контексті проблеми дослідження, деякі питання використання вебквестів на уроках в початковій школі залишаються висвітленими не остаточно й потребують подальшого дослідження.

Метою дослідження є розкриття особливостей використання вебквестів на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ» в початковій школі.

Апріорі зрозуміло, що поняття вебквест утворене завдяки синтезу відносно самостійного поняття «квест» та приєднання до нього частки «веб». Проте, аналіз наукової літератури засвідчує, що на сьогодні поняття «вебквест» трактується як сталий термін.

Прикметно, що українські педагоги Р. Гуревич і М. Кадемія розглядають вебквест як інформаційно-навчальну технологію, метою якої є самостійний пошук відповіді на поставлене завдання, що постає у форматі пригодницької гри [1]. До того ж, В. Шмідт зауважує, що вебквести є міні-проектами, які ґрунтуються на пошуку інформації в мережі Інтернет [2].

Слід акцентувати, що задля забезпечення досягнення поставленої мети, при розробці вебквесту важливим етапом є самооцінювання його ефективності. Ми поділяємо думку Б. Доджа та Т. Марчема і приймаємо за основу наступні критерії визначення ступеня реалізації поставлених завдань на кожному етапі розробки веб-квесту [3; 4]:

- вступ (створення загальної сцени, мотивація учнів, надання деякої роз'яснювальної інформації щодо його організації);
- тематика (проблемність, пізнавальна цінність);
- завдання (чіткість формулювання, доступність для розуміння, пізнавальна цікавість);
- алгоритм виконання (покроковий опис послідовності дій учнів щодо виконання завдань веб-квесту);
- використання інформаційних джерел, у тому числі інтернет-ресурсів (релевантність, різноманітність, доступність, наявність додаткових матеріалів для виконання завдань);
- оцінювання діяльності учнів (адекватність, чіткість, об'єктивність визначених критеріїв і їх показників, відповідність типу завдання, можливість вимірювання результатів діяльності);
- висновок (логічне завершення веб-квесту, підбиття підсумків, опис навичок на формування яких спрямований веб-квест);
- дизайн (загальне оформлення веб-квесту: фон, додані зображення, об'єкти, шрифт, кольори, структурованість тощо).

Слід зазначити, що впровадження вебквестів на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ» в початковій школі сприяє активному процесу засвоєння навчального матеріалу в ігровій формі, якнайкращому запам'ятовуванню, формуванню навичок у здобувачів початкової освіти знаходити різні способи вирішення проблемної ситуації, самоорганізовуватись, розвитку дослідницьких навичок і роботи з інформацією, і як результат – формування цілісної картини світу у здобувачів початкової освіти.

На сьогодні у мережі Інтернет з'являється все більше спеціальних онлайн інструментів, сайтів для створення вебквестів. Послугуючись власним педагогічним досвідом, можемо стверджувати, що онлайн інструментарій Національної освітньої платформи «Всеосвіта» для створення авторських вебквестів до уроків в початковій школі є простим у навігації; зручним у використанні; містить цікаві яскраві шаблони, що відповідають віковим особливостям учнів початкових класів; уможливорює структурування,

диференціацію завдань і містить усі необхідні налаштування. До того ж, цей ресурс є найоптимальнішим для створення вебквестів для учнів початкових класів.

Відтак, нами було розроблено короткостроковий веб-квест за допомогою Національної освітньої платформи «Всеосвіта» для першокласників «У квітковому магазині» до теми «Кімнатні рослини. Як доглядати за кімнатними рослинами?» Даний веб-квест доцільно запропонувати учням для проходження в синхронному режимі під керівництвом учителя, оскільки першокласники ще не мають належного рівня знань, досвіду виконання таких робіт.

Мета вебквесту – розширити знання учнів про види кімнатних рослин, сприяти впізнаванню учнями видів кімнатних рослин за їхніми характерними ознаками; формувати навички використання гаджетів в освітніх цілях і віртуального співробітництва; прищеплювати бажання вчитися; виховувати почуття любові та бережливе ставлення до рослин і всього живого.

Вебквест «У квітковому магазині» включає такі структурні компоненти:

- вступ (вітання на початку гри);
- інструкцію (етапи, алгоритм роботи);
- завдання (чіткий опис дій і завдань, які мають виконати учасники);
- мотиваційні елементи (підбадьорюючі, мотивуючі фрази);
- сертифікат участі (за проходження вебквесту учасник отримує сертифікат).

На першому етапі створення вебквесту, нами було визначено тему, обрано загальний дизайн вебквесту (рис. 1), описано вступне слово та покрокову інструкцію для учнів щодо його проходження.

Рис.1 Загальний дизайн веб-квесту «У квітковому магазині»

На другому етапі нами було розроблено завдання до квесту та виставлено всі необхідні налаштування (рис. 2). Це найбільш об'ємна і творча частина вебквесту, тому що завдання треба підібрати відповідно до теми уроку, вікових та індивідуальних особливостей учнів. Завдання – лаконічні, чіткі і невеликі за обсягом.

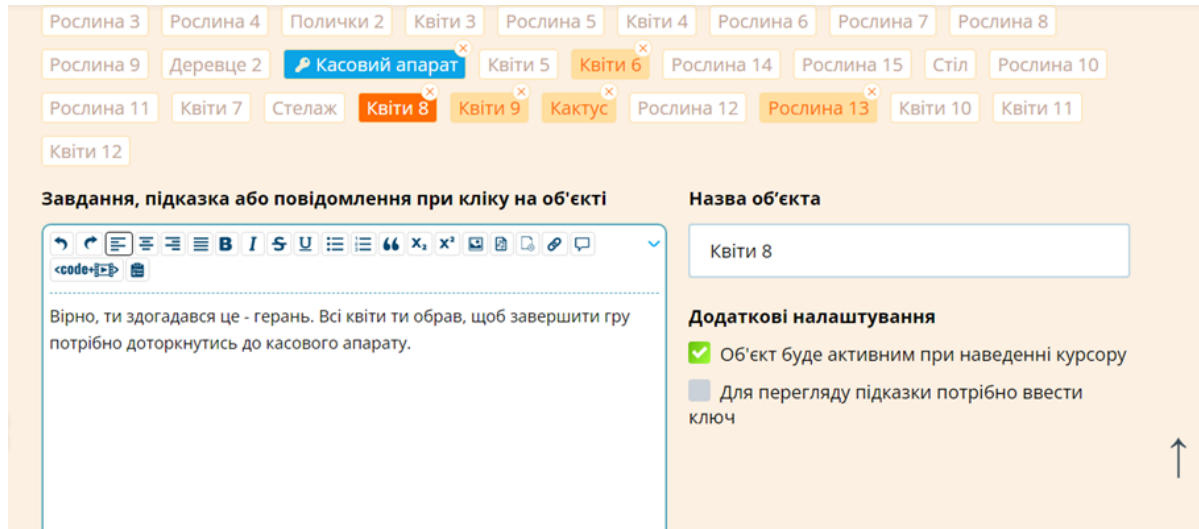

Рис. 2. Інтерфейс розробленого завдання до вебквесту «У квітковому магазині»

Відтак завдання сформульовані у форматі завершеного або незавершеного опису рослини, яку треба віднайти. За характерними ознаками учні мають відгадати рослину і натиснути на неї (рис. 3). Завдання, що містять загадку роблять гру цікавішою. Після того як першокласники відгадують рослину, вони мають назвати її батьківщину і правила догляду за нею.

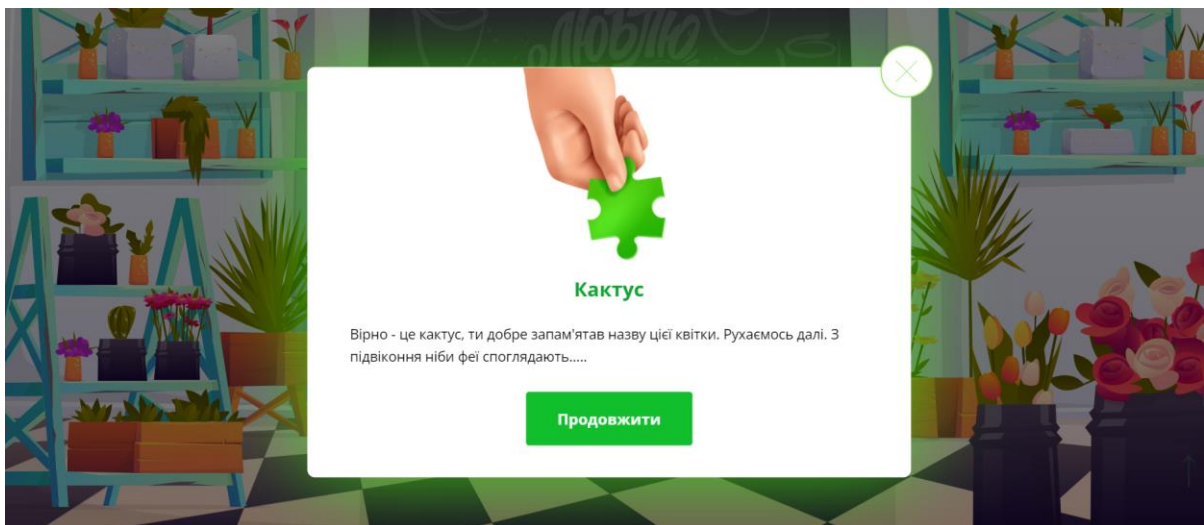

Рис. 3. Приклад розробленого завдання до вебквесту «У квітковому магазині»

Після завершення проходження вебквесту, учні отримують сертифікат учасника (рис. 4).

Рис. 4. Шаблон сертифіката учасника вебквесту «У квітковому магазині»

Отже, створення та використання веб-квестів на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у початковій школі покликано ефективно розв’язувати різноаспектні освітні завдання уроку практичного змісту: динамічність й інтерактивність дистанційного уроку, стимулювання інтересу й активності учнів, якісне засвоєння навчального матеріалу з теми, розвиток критичного мислення та самостійності, формування дослідницьких та аналітично-пошукових навичок, формування цілісної картини світу у здобувачів початкової освіти.

Література

1. Кадемія М. Ю., Шестопалюк О. В. Веб-квест у підготовці майбутніх учителів : навч.-метод. посіб. Вінниця : ТОВ Фірма «Планер», 2013. 155 с.
2. Шмідт В. В. Технологія веб-квесту при навчанні англійської мови студентів немовних спеціальностей. URL : <http://winner.se-ua.net/page26/1/10/>
3. Dodge В. Some Thoughts About WebQuests : site. URL : https://webquest.org/sdsu/about_webquests.html
4. March Т. Criteria for Assessing Best WebQuests. URL : <http://www.bestwebquests.com/bwq/matrix.asp>